

havn, der gør, at jeg stemmer for Forslaget, thi i andet Fald vilde jeg rimeligvis have stemt imod det.

Halsted: Da jeg paa Grund af Bortrejse var forhindret i at deltage i Forhandlingen af dette Forslag i Gaar, skal jeg tillade mig et Par korte Bemærkninger. Jeg kunde i det hele taget have tiltraadt Mindretallets Forslag angaaende Erhvervelsen af Rytterkasernen i Odense som Etablissement til dette Brug. Naar jeg maa fastholde denne Stilling, er det først og fremmest af Hensyn til, at jeg ikke kan erkende, at der gennem de foreliggende Forhandlinger er fremkommet saadanne Oplysninger, der have afkræftet de to Hovedpunkter, nemlig Billigheden og Hurtigheden. De staa bestandig ved Magt. Endvidere er der med Rette fremført dette, at hvis Omordningen af Straffemetoden skulde blive af den Natur, at man kom til at forlade Etablissementet i Odense — for saa vidt dette blev valgt —, er der ikke Tvivl om, at Staten har en ganske anderledes god Udsigt til at realisere de der liggende Grunde end dem ved Nyborg. Ved Nyborg maa jeg altsaa gaa ud fra, at de bygge saaledes, at de ogsaa kunne bruges, naar de kriminalistiske Forhold ændres, men jeg kan ikke se, at dette kan give nogen fyldestgørende Forklaring for, at Nyborg-Projektet foretrækkes, saa lidt som man kan komme bort fra, at det er 30 pCt. mere, som Kalkulen gaar ud paa i dette Tilfælde. Og naar man har ansat Tiden for Bygningens Opførelse til 16 Maaneder, bliver det jo ogsaa den dobbelte Tid af det, som er foreslaaet for det andet Projekt. Af disse Grunde maa jeg altsaa stemme imod Forslaget.

For øvrigt vil jeg gøre opmærksom paa, at det undrede mig noget at se den Sætning fremført i Flertallets Betænkning, at efter de Oplysninger, som fremkom angaaende de 4 Terrainer, der havde været tilbudte ved Odense, ere de alle ganske utilfredsstillende, ogsaa det fjerde. Dette stemmer ikke med, hvad der staar et andet Sted deri. Der staar nemlig udtrykkelig i Udskriften fra Fussing, efter at han havde besøgt de forskellige Terrainer, at det fjerde ikke kan anses uegnet til at anvendes her. Det er altsaa en mærkelig Uoverensstemmelse i de fagmæssige Oplysninger, som have indsneget sig i Betænkningen. Jeg gør kun opmærksom derpaa, fordi det synes at tyde paa, at der er en stærk Tendens til at faa alt til at løbe sammen i Nyborg som Centrum for Gennemførelsen af denne

Sag. I alle Tilfælde kan jeg nok skønne, at der ikke er noget at gøre ved denne Sag mere nu, men jeg har ikke villet undlade ved denne sidste Behandling at tage min Reservation.

Ellinger: I og for sig kan det være rigtigt fra Statens Side, at Arbejdet udbydes i Licitation, dog ikke samlet, som her foreslaaet, men i delte Licitationer, naar Staten ogsaa skal tage lidt Hensyn til Statsborgerne. Der haves mange Eksempler paa, at Hovedentreprenøren har taget Arbejdet og derefter faaet Underentreprenører. Og Hovedentreprenøren har saa faaet sine Penge og anvendt dem til at klare sig for, hvorimod i mange Tilfælde Underentreprenørerne have lidt Tab derved. Men der er ogsaa en anden Side ved Licitation, som jeg en Gang før har nævnt, det kan godt være, det var i Aar, men som jeg gerne vil fremhæve igen, nemlig at Licitation kan skabe Usundhed i vor Forretningsverden. Der gives mange Eksempler paa, at naar et Arbejde er udliciteret, kommer der en Mængde Tilbud ofte fra Firmaer, som paatage sig at udføre Arbejdet til en Pris, hvorved det aldeles ikke kan svare Regning. Man har set, at dette er gaaet Gang efter Gang, og saa kommer jo den Dag, hvor vedkommende Firma eller Enkeltmand knækker Halsen, fordi han efterhaanden har arbejdet sig ind i en meget dyb Gæld, saa kommer det til Tvangsakkord eller maaske frivillig Akkord, hvorved denne Mand kvitterer en meget stor Brøkdel af sin Gæld, og saa kan han i øvrigt fortsætte, som om han hele sit Liv havde været gældfri. Jeg siger, det er ofte til Skade for de bedste og ærligste Forretninger, at Licitation saaledes bliver brugt i stor Stil.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle Bemærkninger om Lovforslaget i al sin Almindelighed, idet jeg vil udtale Haabet om, at Forslaget ikke alene bliver vedtaget i dette Ting, men at det ogsaa skal lykkes at gennemføre det i det andet Ting i Aar. Jeg tillægger dette, at man kan komme til at udvide Antallet af Fanger ved Kølseng Mergelleje stor Betydning. Det var jo Gehejmerraad Goos' Idé saaledes at faa Fangerne ud paa den Maade, og ved den Maade, paa hvilken afdøde Inspektør Bache og den nuværende Inspektør ved Horsens have udført dette, er den ført godt ud i Livet. Men jeg vil ikke undlade at nævne, at naar her er Tale om Opførelsen af en Straffeanstalt for noget over 200 Fanger, medens